



**TARKASTUSLAUTAKUNNAN
ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2024**

Karkkilan kaupunginvaltuustolle

Tarkastuslautakunta 23.5.2025

Sisällysluettelo

1.	Puheenjohtajan puheenvuoro	3
2.	Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely	4
3.	Vuoden 2023 arviointikertomuksen käsittely.....	5
4.	Kaupungin taloudellinen tilanne	6
4.1	Taloudellisen tuloksen muodostuminen	6
4.2	Rahoituksen toteutuminen	7
4.3	Kaupungin talouden tasapainotukseen liittyvät havainnot	8
4.4	Kaupungin talouden tasapainotukseen liittyvä merkittävä tai jopa kriittinen riski.....	8
5.	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Karkkilan kaupungissa	10
6.	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	11
6.1	kaupunkistrategia ja sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen kaikilla toimialoilla	11
6.2	Koko kaupunkia koskevat investoinnit.....	16
6.3	Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan tavoitteet.....	16
6.4	Sivistys ja hyvinvointitoimialan tavoitteet	17
6.5	Kaupunkikehityksen toimialan tavoitteet	20
6.6	Ympäristölautakunnan toimialan tavoitteet.....	22
7.	Sisäinen valvonta.....	23
8.	Henkilöstö	24
9.	Tarkastuslautakunnan esitys kaupunginvaltuustolle	26
10.	Allekirjoitukset	27



Kuvassa vasemmalta: Reima Stigell, Liisa Leinamo, Heikki Savola, Katja Etolin, pj (keskellä istumassa), Sanna Venho ja Mikko Ojanen, vpj.

1. Puheenjohtajan puheenvuoro

Karkkilan kaupungin tilinpäätöstietoja tarkastellessa vuosi 2024 näyttäytyy tarkastuslautakunnan näkökulmasta muutosten vuotena. Tilikauden tulos näyttää plussaa, joka ei ajan yleisten talousnäkymien valossa tarkasteltuna ole lainkaan itsestään selvää. Toisaalta loppuvuodesta käynnistetty yt-neuvotteluprosessi vaikuttaa vasta tulevien vuosien tilinpäätöksiin, eivätkä sen vaikutukset ole välttämättä kaikilta osin ennakoitavissa.

Positiiviseen tulokseen vielä vuonna 2023 vaikuttaneet Perusturvakuntayhtymä Karviaisen purkamisesta saadut palautukset eivät ole olleet enää vuonna 2024 tuomassa helpotusta taloustilanteeseen. Hyvinvointialueiden järjestäessä terveyspalvelut olemme olleet toiveikkaita sen suhteen, että kuntatalouden ennakoitavuus paranisi, mutta toisaalta samaan aikaan käynnissä olevat muut uudistukset saattavat vaikuttaa siihen hyvinkin arvaamattomalla tavalla. Vuoteen 2024 ei vielä kohdistunut merkittäviä uudistuksia, sillä TE24-uudistuksen vaikutuksetkin osuvat vasta seuraavalle tilikaudelle. Valtionosuuksien kaventuessa tulee kuitenkin huomata, että vaikutukset tulevina vuosina haastavat kunnan tulojen ja menojen tasapainon löytämisessä entistä vakavammin.

Tässä arviointikertomuksessa pääsemme tarkastelemaan tuoreen hyvinvointikertomuksen avulla myös Karkkilan ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen toteutunutta työnjakoa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta. Tehtäväkenttä on laaja ja leikkaa läpi koko kaupungin toimintojen, kuten hyvinvointiraportin kattavuudestakin voi päätellä. Karkkila tekee paljon oikeansuuntaisia toimintoja, mutta niistä raportointiin tulisi kiinnittää vielä enemmän huomiota, jotta voimme vaikuttaa valtionosuuksien HYTE-kertoimeen kaiken toteutuneen toimintamme kattavuudella.

Tämä arviointikertomus on tämän tarkastuslautakunnan viimeinen. Kulunut kausi 2021–2025 on pitänyt sisällään paitsi valtion taholta tulleita suuria hallinnollisia uudistuksia, myös kaikkien johtavien viranhaltijoiden vaihtumisen kaupungin organisaatiossa. Lisäksi valtuustokauden alkua värjäsivät vielä koronapandemiasta johtuneet poikkeusolot, jotka toivat omat haasteensa niin talouteen kuin hallintoonkin. Koko kauden arviointi jääköön seuraavan tarkastuslautakunnan tehtäväksi tilinpäätöksen 2025 käsittelyssä. Valitettavasti heidän tehtäväkseen saattaa langeta tulevina vuosina myös Karkkilan kaupungin ja Rudus Oy:n välisen maa-aineskiistan aiheuttamien taloudellisten seurausten arviointi. Jos kulunutta kautta on leimannut talouden epävarmuus, ei voida todeta, ettei seuraavankaan valtuustokauden tarkastuslautakunta tule olemaan helpon tehtävän edessä.

Kuluneen vuoden aikana tarkastuslautakunnan työ on sujunut hyvässä ja luottamuksellisessa yhteistyössä viranhaltijoiden ja luottamushenkilöorganisaation kanssa. Viranhaltijat ja henkilöstön edustajat ovat vastanneet kysymyksiimme empimättä ja selventäneet lautakuntaa askarruttaneita asioita työaikaansa säästämättä. Loppuun onkin paikallaan lausua lämpimät kiitokset kaikille yhteistyötahoille valmiudesta toimia Karkkilan kehittämiseksi.

Katja Etolin

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

Lautakunnan tehtävä

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on KuntaL (410/ 2015) 121 §:n mukaan muun muassa arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet kaupungissa ja kuntakonsernissa, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla (arviointikertomus). Lisäksi uutena tehtävänä 1.6.2017 alkaen tarkastuslautakunnan tehtävänä on ollut valvoa KuntaL 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Lisäksi tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumisen seuranta.

Lautakunnan työskentely

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana 8 kertaa. Lautakunta piti 12.9.2024 - 23.5.2025 välisenä aikana 8 kokousta.

Lautakunnan kokoonpano

pj. Katja Etolin VAS (Mika Kalliaisenaho VAS)
vpj. Mikko Ojanen KOK (Anja Kinnunen SDP)
Liisa Leinamo KESK (Matilda Lilja KESK)
Heikki Savola VIHR (Timo Valkas VIHR)
Reima Stigell PS (Jiida Torjama PS)
Sanna Venho KS (Arttu Jarila KS)

Lautakunnan pöytäkirjanpitäjänä on toiminut 11.9.2023 alkaen HT, JHT Jukka Vuorio TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:stä.

Tilikauden 2024 arvioititoimintaa varten tarkastuslautakunnan kokouksissa on käynyt kuultavina

- Konsernipalvelujohtaja Leena Pieniniemi
- Sivistysjohtaja Sini Lilja
- Henkilöstö- ja hallintopäällikkö Karl-Johan Wickström
- Julkisan koulutettujen päluottamusmies Markku Tikkanen
- Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Markku Korhonen
- Suunnittelija Satu Ahjoniemi
- Kaupunkikehitysjohtaja Marja Rantanen
- Kaupunginjohtaja Juha Jokitalo
- Elinvoimapäällikkö Satu Nikkilä

3. Vuoden 2023 arviointikertomuksen käsittely

Kaupunginvaltuusto päätti 17.6.2024 (73 §):

- merkitä vuoden 2023 arviointikertomuksen tiedokseen,
- pyytää kaupunginhallitukselta kuntalain mukaisen selvityksen arviointikertomuksessa esiin tuoduista havainnoista, johtopäätöksistä ja suosituksista, ja
- että selvitys annetaan valtuustolle viimeistään lokakuun 2024 loppuun mennessä ja toimitetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Kaupunginhallitus päätti 11.11.2024 (§ 271),

1. antaa liitteen mukaisen vastauksen tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2023, ja
2. esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto merkitsee vastauksen tiedokseen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kaupunginhallituksen vastausta arviointikertomukseen 2023 ei ole viety tiedoksi kaupunginvaltuustoon.

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Tarkastuslautakunta on pääosin tyytyväinen arviointikertomuksen käsittelyyn ja lautakuntien sekä kaupunginhallituksen vastineisiin. Lautakunta haluaa kuitenkin nostaa esiin, että kaupunginhallituksen vastinetta arviointikertomukseen ei ole viety tiedoksi kaupunginvaltuustolle, joten se ei ole sieltä saapunut myöskään tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi.

Arviointikertomusta on käsitelty eri toimielimissä huolellisesti ja korjaavia toimenpiteitä kuvaillaan vuodelle 2025. Osasta niistä tiedetään jo tässä vaiheessa vuotta, että ne eivät tule toteutumaan, mutta tämä jääköön tulevan arviointilautakunnan arvioitavaksi tilinpäätökseen 2025.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää edelleen huomiota viivästyksiin toimielinten päätösten toimeenpanossa.

4. Kaupungin taloudellinen tilanne

4.1 Taloudellisen tuloksen muodostuminen

Karkkilan kaupungin vuoden 2024 tilikauden tulos oli 693 330 euroa ylijäämäinen (2023: 2 208 270 euroa ylijäämäinen). Muutettuun vuoden 2024 talousarvioon nähden tulos on 2,1 miljoonaa euroa parempi ja alkuperäiseen talousarvioon nähden 0,8 miljoonaa euroa parempi.

Vuonna 2024 verotuloja kertyi yhteensä 19,0 miljoonaa euroa. Talousarvioon nähden verotuloja saatiin noin 0,7 miljoonaa euroa enemmän. Karkkilan kaupungin kunnallisveroprosentti vuonna 2024 oli 8,6 (2023: 8,61). Karkkilan kaupungille kertyi kuntaveroa vuonna 2024 yhteensä 15,5 miljoonaa euroa. Tämä oli 0,7 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa oli ennakoitu. Yhteisöveroa kertyi yhteensä noin 0,9 miljoonaa euroa, mikä oli noin 77 500 euroa vähemmän kuin talousarviossa. Kiinteistöveron tuotto oli 2,6 miljoonaa euroa, joka on noin 64 000 euroa enemmän kuin talousarviossa.

Vuoden 2024 kiinteistöveroprosentit Karkkilassa ovat olleet seuraavat:

- Yleinen kiinteistöveroprosentti oli 1,10
- Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti oli 0,65
- Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti oli 1,25
- Yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentti oli 0,00
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti oli 4,00
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 1,5

Valtionosuuksia saatiin yhteensä noin 6,2 miljoonaa euroa. Talousarvioon nähden valtionosuuksia saatiin noin 100 000 euroa enemmän.

Ulkoisia toimintatuottoja vuonna 2024 kertyi 7,2 miljoonaa euroa. Muutettuun talousarvioon nähden toimintatuottoja kertyi 453 003 euroa enemmän ja alkuperäiseen talousarvioon nähden noin 439 453 euroa enemmän.

Ulkoisia toimintakuluja kertyi 27,4 miljoonaa euroa, joka oli muutettuun talousarvioon nähden 390 662 euroa vähemmän ja alkuperäiseen talousarvioon nähden 849 288 euroa enemmän.

Karkkilan kaupungin henkilöstökulut 16,8 miljoonaa euroa kasvoivat 1,3 prosenttia eli 214 665 euroa vuoteen 2023 nähden. Muutettuun talousarvioon nähden henkilöstökulut alittuivat 269 372 euroa ja alkuperäiseen talousarvioon nähden talousarvion euromäärä ylittyi 774 928 euroa.

Palvelujen ostot olivat vuonna 2024 yhteensä 5,7 miljoonaa euroa. Muutettuun talousarvioon nähden palvelujen ostot alittuivat 191 232 euroa ja alkuperäiseen talousarvioon nähden toteutuma oli 4 082 euroa pienempi.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat kertymä oli 2,9 miljoonaa euroa. Muutettuun talousarvioon

nähdessä toteutuma oli muutettuun talousarvioon nähden 64 925 euroa pienempi ja alkuperäiseen talousarvioon nähden 62 025 euroa pienempi.

Avustuksia maksettiin yhteensä 1,1 miljoonaa euroa. Muutettuun talousarvioon nähden toteutuma oli 24 763 euroa suurempi ja alkuperäiseen talousarvioon nähden 24 763 euroa suurempi.

Muita toimintakuluja kertyi 844 370 euroa. Muutettuun talousarvioon nähden toteutuma oli 110 104 euroa suurempi ja alkuperäiseen talousarvioon nähden 115 704 euroa suurempi.

Karkkilan kaupungin ulkoinen toimintakate vuonna 2024 oli -20 163 222 euroa. Muutettuun talousarvioon nähden toimintakate oli 843 665 euroa parempi. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakate oli 409 835 euroa huonompi.

Korkokuluja maksettiin 1,7 miljoonaa euroa. Talousarvioon nähden korkokuluja maksettiin 47 423 euroa vähemmän. Korkotuottoja ja muita rahoitustuottoja kertyi yhteensä 1,4 miljoonaa euroa. Rahoitustuottojen ja -kulujen toteutuma oli 262 602 euroa parempi kuin talousarviossa.

Vuosikate vuonna 2024 oli 3,7 miljoonaa euroa, joka on 1,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2023. Muutettuun talousarvioon nähden vuosikate oli 2,0 miljoonaa euroa suurempi ja alkuperäiseen talousarvioon nähden 699 861 euroa talousarviota parempi.

Poistot ja arvonalenemiset olivat 3,0 miljoonaa euroa eli noin 100 000 euroa suuremmat kuin vuonna 2023 (-2 888,625 e). Talousarvioon nähden poistot ja arvonalenemiset olivat 119 156 euroa pienemmät.

Tilikauden tulokseksi muodostui 693 329,68 euroa.

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Kaupungin talous on kehittynyt suotuisaan suuntaan. Verotulot ovat kasvaneet, valtionosuuksia on saatu odotettua enemmän ja vuosikate on ollut parempi. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen kaupungin talouskehitykseen tilikaudella, mutta tulevina vuosina tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota siihen, että kaupungin talous saataisiin kestäväällä tavalla tasapainoon. Väestön ikärakenteen muuttuessa myös vaikutukset valtionosuuksiin ja verotuottoihin tulevat olemaan suuria.

4.2 Rahoituksen toteutuminen

Vuoden 2024 lopussa kaupungin lainamäärä oli 43,4 miljoonaa euroa, joka on 2,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2023. Asukaskohtainen lainamäärä vuoden 2024 lopussa oli 5 140 € / asukas (asukasluku 8 444), kun vuoden 2023 tilinpäätöksessä se oli 5 322 € / asukas (asukasluku 8 578).

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Vaikka lainojen kehitys on ollut toivotunlaista, eli lainamäärä per asukas on vähentynyt 182 eurolla vuonna 2024, on Karkkila raskaasti velkaantunut, mikä pienentää tulevien talousarviovuosien liikkumavaraa. Korkojen noustessa lainojen hoito kaventaa mahdollisuuksia toimintojen järjestämiseen ja investointien suunnitteluun.

4.3 Kaupungin talouden tasapainotukseen liittyvät havainnot

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnan taseen sisältäessä kattamattomia alijäämiä, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainottamisen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kaupungin taseessa on vuoden 2024 tilinpäätöksen jälkeen kumulatiivista ylijäämää noin 5 miljoonaa euroa ja konsernitaseessa vastaavasti noin 7 miljoonaa euroa. Valmistuilla oleva valtionosuusuudistus toteutuessaan esitetyssä muodossa aiheuttaa Karkkilassa kuin koko kuntakentässä on tarpeita talouden tasapainottamistoimiin. Vuoden 2024 alussa käynnistetty palvelurakenneselvitys ja sen pohjalta tehtävät palveluverkon sopeuttamistoimet tultaneen tekemään vuoden 2026 talousarvioprosessin yhteydessä. Viivästyneen aikataulun vuoksi muutosten taloudelliset vaikutukset näkyvät vuositasonaisesti vasta vuonna 2027. Käytettävissä olevien tietojen pohjalta TE-uudistuksen toiminnallisista ja taloudellisista vaikutuksista saadaan ensimmäisiä tuloksia vuoden 2024 kevään aikana. Kansainvälinen tilanne on suuressa murroksessa erityisesti Venäjän aloittamasta sodasta ja Yhdysvaltojen uuden presidentin vaikeasti ennustettavasta politiikasta johtuen. Jopa ennustuslaitosten on vaikea arvioida tulevia kehityskulkuja. Arvaamattomuus on johtamassa tilanteeseen, jossa matalasuhdanne todennäköisesti jatkuu pitkään. Lisäksi Euroopan varautuminen sodanvaralle tulee sitomaan merkittävästi kansallisia varoja, jonka vuoksi kuntatalous tulee todennäköisesti entisestään kiristymään. Tämän johdosta on tärkeää toteuttaa ne talouden tasapainottamistoimet, joihin kaupunki itse voi vaikuttaa.

4.4 Kaupungin talouden tasapainotukseen liittyvä merkittävä tai jopa kriittinen riski

Vuoden 2025 alussa Karkkilan kaupunki sai Helsingin hovioikeuden päätöksen riita-asiaa Rudus Oy:n kanssa. Päätöksessä tuomittiin Karkkilan kaupunki suorittamaan Rudus Oy:lle noin 5,7 miljoonan euron korvaus sekä kertyneitä viivästyskorkoja noin 3,2 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus käsitteli asiaa alkuvuoden 2025 kokouksissaan ja päätti, että asiassa tehdään valituslupahakemus korkeimpaan oikeuteen. Mikäli valituslupaa ei saada, tulee Karkkilan kaupungille maksettavaksi lähes 10 miljoonan euron kustannukset.

Kaupunginhallitus toteaa tilinpäätösasiakirjassaan tilikaudelta 2024, että *”Taloudellisesti erittäin merkittävä riski sisältyy edelleen riita-asiaan Rudus Oy:n kanssa.”*

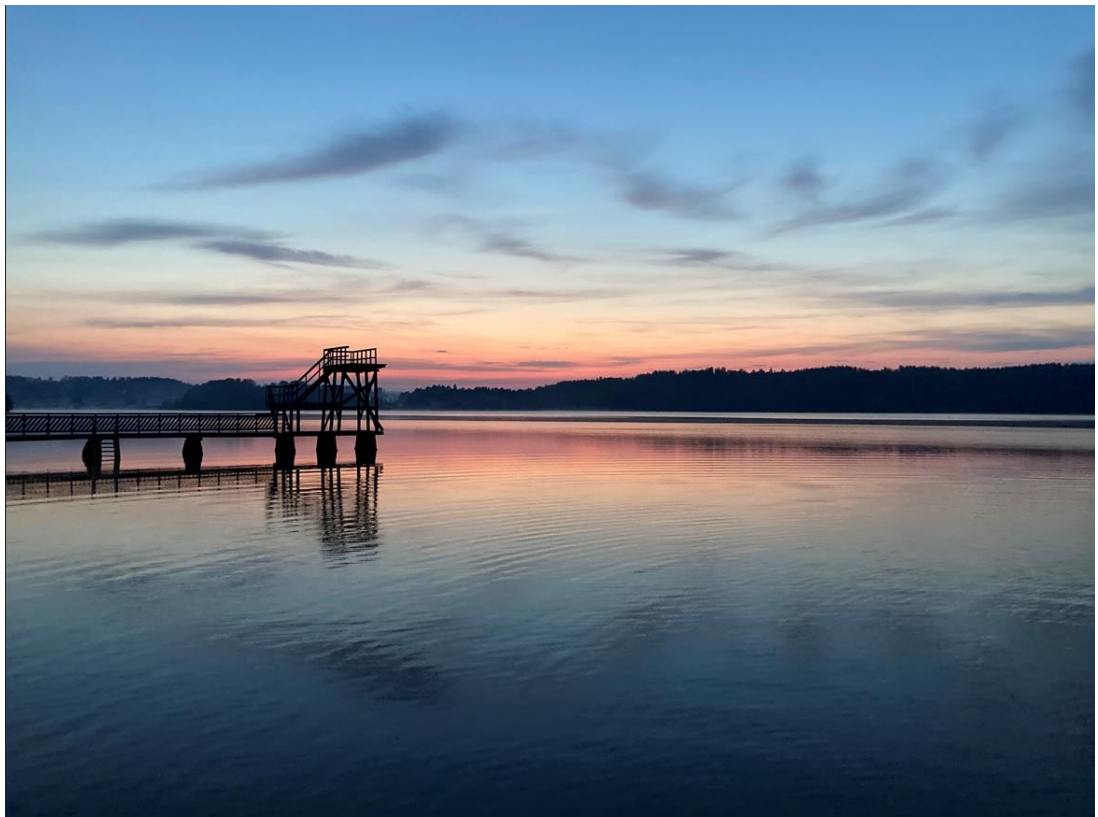
Mikäli kiista Rudus Oy:n kanssa päättyy lopullisesti kaupungin maksettavaksi, saattaa lähitilikausien tuloksien johdosta Karkkilan kaupungin kumulatiivinen alijäämä muodostua useita miljoonia euroja alijäämäiseksi. Tällöin riskinä olisi, että kaupunki todettaisiin kriisikunnaksi ja kaupunki joutuisi arviointimenettelyyn kuntalain 118 §:n perusteella, mikäli alijäämiä ei saataisi määräajassa katetuiksi.

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen taseessa olevan ylijäämän kertymiseen. Lautakunta on silti huolissaan pitkän tähtäimen tervehdytystoimenpiteiden toteutumisesta. Suunniteltuja talouden tasapainotustoimenpiteitä on edelleen toteuttamatta, edelliseltä vuoden 2023 talousarviovuodelta. Lautakunta kysyykin, kuinka paljon tasapainottamistoimenpiteiden viivästyminen on vaikuttanut taloudelliseen tulokseen.

Tarkastuslautakunta katsoo, että talouden tasapainotustoimien toteuttaminen ei ole edennyt kaikilta osin valtuuston päätöksen edellyttämällä tavalla ja, että tulevien vuosien aikana mahdollisesti toteutuva riski uhkaa merkittäväällä tavalla kaupungin talouden tulevaisuutta. Ilman Rudus Oy:n kanssa käynnissä olevaa kiistaakin talouden tasapainoon tulee kiinnittää erityistä huomiota tulevissa talousarvioissa.

Lautakunta kannustaa kiinnittämään huomiota päätettyjen omaisuuserien realisointitoimien jouduttamiseen, koska viivästyessään niiden arvo laskee ja ylläpito nielee varoja.



Kuva: Katja Etolin, Pyhäjärven uimaranta Karkkilassa

5. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Karkkilan kaupungissa

Hyvinvointikertomuksen arviointi

Kuntalaki (410/2015) velvoittaa kuntia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Jokaisessa kunnassa tulee lakisääteisesti olla nimettynä erilaisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutahoja. Kunnissa tulee muun muassa olla nimetty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho (612/2021, 6§), ehkäisevän päihdetyön toimielin (523/2015, 5 §), nuorisolain (1285/2016, 9 §) mukainen monialaisen yhteistyön yleistä suunnittelua ja toimeenpanon kehittämistä varten oleva ohjaus- tai palveluverkosto tai muu vastaava yhteistyöryhmä sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013, 14 §) mukainen koulutuksen järjestäjäkohtainen monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä.

Lisäksi kansallisissa suosituksissa ehdotetaan monia muita vastuutahoja, kuten esimerkiksi organisaation sisäinen poikki hallinnollinen HYTETU-työryhmä, muut mahdolliset työryhmät (kuten ehkäisevän päihdetyön ryhmä, ikääntyneiden työryhmä), nimetty ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö, nimetty HYTETU-vastuuhenkilö, nimetty järjestöyhteistyön vastuutaho, osallisuuden vastuutaho sekä esteettömyyden vastuutaho.

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Tarkastuslautakunta kiittää perusteellisesta työstä vuoden 2024 hyvinvointiraportin ja koko valtuustokautta koskevan hyvinvointikertomuksen tuottamisesta. Raportti on laaja asiakirja, johon perehtymiseen tarvittaisi riittävästi aikaa, joten tulevaisuudessa raportti olisi perusteltua saada käsiteltäväksi samaan aikaan tilinpäätöksen kanssa.

Hyvinvointiraportin ja kertomuksen pohjalta tehtävät johtopäätökset olisivat myös käytökelpoista tietoa tehtäessä tulevien vuosien kaupunkistrategiaa, joten raporttia ja hyvinvointikertomusta olisi syytä hyödyntää myös talousarviosuunnittelussa entistä näkyvämmän.

Vuoden 2024 hyvinvointiraportissa todetaan Karkkilan valtionosuuteen vaikuttavan HYTE-kertoimen olevan 61 asteikolla 0–100. Kertoimen tuottama euromääräinen osa valtionosuuteen on parantunut vuosien 2021–2024 välisenä aikana 11,90 eurosta 18,40 euroon per asukas. Tarkastuslautakunta pitää kehitystä oikeansuuntaisena, mutta kiinnittää huomiota siihen, että terveyttä ja hyvinvointia edistävästä toimenpiteistä jää edelleen raportoimatta osa. TEAviisarin arvoja ja kehitystä seuraamalla voidaan havaita toimialat, joiden kohdalla parannettavaa on.

Hyvinvointisuunnitelmassa määriteltyjen tavoitteiden osalta tarkastuslautakunta toteaa niiden toteutuneen pääosin, mutta kehottaa tulevina vuosina kiinnittämään huomiota osallisuuden ja hallinnon avoimuuden toteutumiseen osana asukkaiden hyvinvointia. Nämä sekä tiedon hyödyntämisen teemat nousevat esille myös asukastyytyväisyyskyselyjen tuloksissa.

Tarkastuslautakunta esittää, että kaupungin talousarviossa esitetään terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä mahdollisimman konkreettisia, mitattavissa olevia tavoitteita. Myös tavoitteiden saavuttamista kuvaavat mittarit tulisivat olla mahdollisimman selkeitä ja kuvaavia.

Tilinpäätöksessä tulisi selkeästi raportoida, miltä osin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden saavuttamisessa kaupungissa on onnistuttu ja missä on parannettavaa ja missä aikataulussa parannukset on suunniteltu tehtävän.

6. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

6.1 kaupunkistrategia ja sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen kaikilla toimialoilla

KASVUN JA ELINVOIMAN EDISTÄMINEN1	
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on vetovoimainen asumisen, yrittämisen ja matkailun kotikaupunki
ONNISTUMISEN MITTARIT	➤ Asukasmäärän kehitys ➤ Yritysten ja työpaikkojen määrän kehitys ➤ Matkailutulon (€) ja työllisyysvaikutusten (htv) kehitys
VUODEN 2024 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	➤ Suunnitelmallinen kaupunkimarkkinointi (positiivisen tunnettuuden vahvistaminen, tonttimyynnin vauhdittaminen, matkamessut) ➤ Suunnitelmallinen investointien houkuttelu, yritystonttien tarjonnan kehittäminen ➤ Matkailupalvelujen kehittäminen (luontoreitit, matkailuneuvonta, oppaat, museon aukiolojen laajentaminen, markkinointiviestintä)
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, elinvoimapäällikkö

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Karkkilan vetovoima on kehittynyt matkailun osalta suotuisasti, mutta pitovoimassa Karkkilalla on ongelmia. Kymmenessä vuodessa kaupungin asukasluku on laskenut yli 8900 asukkaasta 8444 asukkaaseen. Lautakunnan näkemyksen mukaan kaupungin tulee jatkaa matkailun aktiivista kehittämistä ja kaupunkimarkkinoinnin tehostamista.

Omakotitonttien alennusmyyntikampanja on epäonnistunut. Lautakunta on huolestunut tonttimyynnin pysähtymisestä ja esittää pohdittavaksi onko tonttimarkkinoinnin sisältö onnistunut ja ovatko toimenpiteet riittäviä, ja mitä niiden parantamiseksi on tehtävä.

Tarkastuslautakunta on ilahtunut Karkkilan ruukkimuseon saamasta suosiosta. Vähäisistä resursseista huolimatta museotoimi on onnistunut tuottamaan yleisöä kiinnostavaa matkailusisältöä, siksi sen kehittäminen on turvattava.

KASVUN JA ELINVOIMAN EDISTÄMINEN2	
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on osaamisen, innovaatioiden, työn ja kulttuurin kotikaupunki
ONNISTUMISEN MITTARIT	➤ Eri tasoisen koulutustarjonnan ja oppilas-/opiskelijamäärän kehitys ➤ Työllisyyden kehitys ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys ➤ TEAviisari: Kulttuurin kokonaistulos (vrt. koko maan ka)
VUODEN 2024 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	➤ Koulutustarjonnan laajentaminen (ammattiilinen koulutus, Työväenopisto) ➤ Työllisyydenhoidon uudistukseen valmistautuminen, aktiivinen työllisyyspolitiikka ➤ Kulttuuri- ja luovien alojen edistäminen (kulttuuriohjelma, rakenteet, resurssit, verkostot)
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, sivistysjohtaja, elinvoimapäällikkö

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Työmarkkinatuen kuntaosuuden määrän kasvu on järkyttävä. Vaikka Karkkilan työllisyyskehitys noudattelee valtakunnallista kehitystä, silti tarkastuslautakunta katsoo, että Karkkilan kaupungin talouden vuoksi työllisyyden hoitoon on paneuduttava erityisellä tarmolla ja huolella. Yritystonttien tarjontaa ja yritysten sijoitusneuvotteluita Karkkilaan on tehostettava mahdollisuuksien mukaan.

Karkkilan HYTE-kerroin kulttuurin osalta on alle maan keskiarvon ja TEAvisari asettuu pääosin kohtaan ”parannettavaa” arviointiasteikolla. Tarkastuslautakunta kehottaa kaupungin vastuullisia tahoja varmistumaan, että tehdyt toimet myös raportoidaan asiaan-kuuluvalla tavalla.

Työväenopiston onnistuminen kurssilaisten määrän, toteutuneiden kurssien ja kurssimaksutuottojen kasvattamisessa sekä kulttuuritoimen aktiivinen ote kulttuuriohjelman laatimisen käynnistämisessä ja kulttuurikasvatussuunnitelman vakiinnuttamisessa ovat tarkastuslautakunnan mielestä hyviä uutisia.

KASVUN JA ELINVOIMAN EDISTÄMINEN		3
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on kestävän kehityksen kotikaupunki	
ONNISTUMISEN MITTARIT	➤ Kasvihuonepäästöt / asukas (ekologinen kestävyys) ➤ Perusasteen jälkeen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä (sosiaalinen kestävyys) ➤ Lainakanta / asukas (taloudellinen kestävyys)	
VUODEN 2024 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	➤ Kestävän kehityksen tiekarttojen käyttöönotto ja toteutus ➤ Kestävän kehityksen kriteerien käyttöönotto hankinnoissa ➤ Metsäsuunnitelman valmistuminen ja toteutus (Tekla, Ymla)	
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat	

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Kestävän kehityksen osalta tarkastuslautakunta pitää hyvänä metsäsuunnitelman laatimisen pohjaksi tarvittavan metsästrategian edistymistä.

Tarkastuslautakunta ehdottaa, että seuraavan valtuustokauden strategiassa ja tulevana tilikausina kestävää kehitystä tarkasteltaisiin kestävän kehityksen YK:n yleismääritelmän mukaisesti neljän osa-alueen mukaan: ekologisen, taloudellisen, kulttuurisen ja sosiaalisen kestävyys osalta. Tämän määritelmän mukaan nykyisessä kaupunkistrategiassa kestävän kehityksen toiminta näkyy vain osittain.

HYVINVOINNIN VAHVISTAMINEN		4
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki	
ONNISTUMISEN MITTARIT	➤ HYTE-kertoimen kokonaispisteet, 0-100 (vrt. koko maan ka) ➤ TEAviisari: Kunnan kokonaistulos (vrt. koko maan ka) ➤ TEAviisari: Kuntajohto, osallisuus (vrt. koko maan ka)	
VUODEN 2024 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	➤ Hyvinvoinnin suunnitelmallinen kehittäminen kouluterveyskyselyn ja hyvinvointiraportin pohjalta ➤ Vaikuttajatoimielinten suunnitelmallinen osallisuuden lisääminen ➤ Kuntalaisten osallisuuden suunnitelmallinen kehittäminen ➤ Kaupungin HYTE-toimintamallin kehittäminen ja HYTE-yhteistyön toteuttaminen	
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, sivistysjohtaja	

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Tarkastuslautakunta kiittää TEA-viisarin ja HYTE-kertoimen lukemien julkaisemisesta osana tilinpäätöstä, vaikka tällaisenaan ilman vertailulukuja aiempiin vuosiin, ne eivät kerro toiminnan kehittämisestä.

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että kaupunkilaisia ei ole osallistettu ennen päätöksen tekoa. Kahden kannanoton pyytäminen tilikauden aikana vaikuttajatoimielimiltä päätettävien asioiden määrään nähden on vähän. Lautakunta huomauttaa lisäksi, että osallistava budjetointi ei ole edennyt. Lautakunta esittää, että osallistavan budjetoinnin malli valmistellaan yhdessä kaupunkilaisten kanssa.

Nuorisovaltuuston toiminta on ollut aktiivista. Tarkastuslautakunta kannustaa kehittämään nuorisovaltuuston ja päättäjien välistä yhteistoimintaa, muutakin kuin liikunnallisen tapahtuman järjestämistä.

Tarkastuslautakunta esittää, että hyvinvointikertomus laadittaisiin samassa tahdissa tilinpäätöksen kanssa. Nyt tilinpäätöksessä olevat viittaukset hyvinvointikertomukseen jäävät turhiksi.

HYVINVOINNIN VAHVISTAMINEN		5
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on sujuvan arjen ja viihtyisän ympäristön kotikaupunki	
ONNISTUMISEN MITTARIT	➤ Asukastyytyväisyyskyselyn tulosten kehitys, ➤ Kaupungin palveluiden asiakastyytyväisyyden kehitys valituissa kohteissa	
VUODEN 2024 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	➤ Suunnitelmallinen kaupungin infran ja kaupunkiympäristön kehittäminen (kadut, vesi- ja viemäriverkostot, yleisilme, liikenneturvallisuus) ➤ Saavutettavuuden edistäminen (VT2, joukkoliikenne) ➤ Asukastyytyväisyyskyselyn toteuttaminen	
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat	

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä joukkoliikenteen ostovuorojen hankkimista, mutta tähdentää tässäkin yhteydessä Karkkilan veto- ja pitovoimaisuuden kehittämisen merkitystä. Joukkoliikenne ei toimi, jos se ei ole kannattavaa ja kannattavuuteen tarvitaan riittävästi matkustajia. Karkkilan kaupungin kestävä kehityksen tavoitteiden kannalta on tärkeää, että joukkoliikenne pystytään tarjoamaan toimivana vaihtoehtona yksityisautoilulle.

Tilinpäätöksessä viitataan hyvinvointikertomukseen, joka ei ole ollut käytettävissä tilinpäätöksen käsittelyn ajankohtana kaupunginhallituksessa. Tarkastuslautakunta kehottaa kaupunginhallitusta varmistumaan, että kaikki erillisraportit, joihin tilinpäätöksessä viitataan, ovat myös tilinpäätöksen päättämisen ajankohtana käytettävissä.

HYVINVOINNIN VAHVISTAMINEN		6
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on lähiluonnon ja harrastamisen kotikaupunki	
ONNISTUMISEN MITTARIT	➤ Lähivirkistysalueiden kehittämisen toimenpiteet ja kävijämäärien kehitys ➤ Harrastaa jotakin harrastusta vähintään kerran viikossa, %-osuus (4-5-luokkalaiset, 8-9-luokkalaiset ja lukiolaiset)	
VUODEN 2024 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	➤ Suunnitelmallinen lähivirkistysalueiden kehittäminen (Koskireitti, muut luontoreitit, Toivike, Nyhkälänharju, kulttuurireitti) ➤ Suunnitelmallinen monipuolisten harrastusmahdollisuuksien kehittäminen (liikuntapaikkojen kokonaisuuden kehittäminen)	
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat	

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Lasten ja nuorten harrastetoiminnan lukujen lisäksi olisi syytä kertoa vertailulukuja, jotta toiminnan kehitystä voidaan arvioida. Toteutumisen mittarina ollut osallistujien prosenttiosuus luokka-asteittain ei selviä tilinpäätöksestä.

JATKUVUUDEN JA TOIMINTAKYVYN TURVAAMINEN		7
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on hyvän työn ja yhdessä tekemisen kotikaupunki	
ONNISTUMISEN MITTARIT	➤ Kaupunkiorganisaation työhyvinvointikyselyn tulosten kehitys ➤ Sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyskustannusten kehitys	
VUODEN 2024 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	➤ Työhyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen ➤ Kaupunkiorganisaation kehittäminen (tehtäväkuvat, rakenteiden selkeys, yhteistyö, työhyvinvointi) ➤ Esihenkilötyön ja johtamisen kehittäminen (esihenkilökoulutuspaketin jatkaminen, johtoryhmäkoulutus)	
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, henkilöstö- ja hallintopäällikkö	

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Tarkastuslautakunta esittää, että henkilöstöraportti laadittaisiin samassa tahdissa tilinpäätöksen kanssa, jolloin tilinpäätöksessä olevat viittaukset toiseen asiakirjaan ovat heti käytössä.

JATKUVUUDEN JA TOIMINTAKYVYN TURVAAMINEN		8
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on tasapainoisen talouden ja tehokkaan toiminnankotikaupunki	
ONNISTUMISEN MITTARIT	➤ Talouden kehitys (tilinpäätöksen tuloskehitys) ➤ Karkkilan kaupungin lainamäärän kehitys ➤ Palveluverkon kehittämistoimenpiteet ja niiden vaikutus talouteen ja toimintaan ➤ Kaupungin organisaatorakenteen kehittämistoimenpiteet ja niiden vaikutus talouteen, toimintaan ja työhyvinvointiin	
VUODEN 2024 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	➤ Talouden tasapainotustoimenpiteiden toteuttaminen ➤ Palveluverkon kehittäminen ➤ Kaupungin organisaatorakenteen kehittäminen ➤ Sisäisten ohjeiden päivittäminen	
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, konsernipalvelujohtaja, henkilöstö- ja hallintopäällikkö	

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Tarkastuslautakunta toteaa tilinpäätöksen positiivisen tuloksen ja lainakannan lyhentämisen olevan välttämättömiä Karkkilan kaupungin jatkuvuuden ja toimintakyvyn turvaamisen kannalta ja kiittää onnistumisesta.

Kaupunkiorganisaation kehittämisessä on hyvä huomioida useaan kohtaan annetut vastaukset resurssipulasta saavuttamattomien tavoitteiden selityksenä. Olisi hyvä vertailla vastaavan kokoisten kaupunkien henkilöstömitoituksia ja mahdollisesti selvittää, onko työt organisoitava toisin vai onko kyse vain liian vähäisestä työntekijämäärästä.

6.2 Koko kaupunkia koskevat investoinnit

INVESTOINNIT YHTEENSÄ	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	tot, TP/MTA	Poikkeama,€
Tulot	0	0	2 449		2 449
Menot	-3 113 000	-3 348 000	-2 528 125	75,5 %	819 875
Nettomenot	-3 113 000	-3 348 000	-2 525 676	75,4 %	822 324

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että kullekin talousarviovuodelle suunnitellut investoinnit tulisi aktiivisesti pyrkiä toteuttamaan. Mikäli investointi jää toteuttamatta, sen syy tulee kertoa tilinpäätöksessä, jotta syyhyn voidaan tarttua ja toimintaa voidaan kehittää.

Lautakunta pyytää myös huomioimaan investointisuunnitelmissa, että ne ovat realistisia toteuttaa. Onko esimerkiksi kevyenliikenteen väylän kapeus korjattavissa maanhankinnalla, kaavoituksella tai muulla kaupungin tekemisellä, vai onko se teknisesti täysin mahdotonta. On turha budjetoida, jos hanketta ei voi toteuttaa.

Tarkastuslautakunta on huolissaan korjausvelan määrästä ja kaupungin mahdollisuuksista remontoida siinä tahdissa kuin kiinteistöjen ja infrastruktuurin kunto edellyttää. Lautakunta esittää, että kaupunki jatkaa pikaisesti kiinteistöomaisuutensa tarkastelua ja päättää, mitkä kiinteistöt se pitää omistuksessaan ja mistä luopuu nopealla aikataululla.

6.3 Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan tavoitteet

Hallinnon osalta käsitellään tässä kaupunginhallituksen alaisia konsernipalveluiden, johtamisen ja elinvoiman kokonaisuuksia.

KAUPUNGINHALLITUS						
	TP2023	TA2023	MTA2024	TP2024	Tot -% TP/MTA	Poikkeama, €
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	709 165	442 135	442 135	750 402	169,7	308 267
Sisäiset toimintatuotot	66 512	64 949	64 949	63 694	98,1	-1 255
Toimintakulut	-4 486 360	-4 755 138	-4 755 138	-4 494 013	94,5	261 125
Sisäiset toimintakulut	-230 148	-234 176	-234 176	-229 133	97,8	5 043
Toimintakate	-3 940 831	-4 482 230	-4 482 230	-3 909 051	87,2	573 179
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalennukset	-36 488	-43 100	-43 100	-36 488	84,7	6 612
Muut laskennalliset kustannukset	1 544 908	1 625 359	1 625 359	1 479 821	91,0	-145 538
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 432 411	-2 899 971	-2 899 971	-2 465 717	85,0	434 254

Vuonna 2024 ulkoisia toimintatuottoja kertyi noin 300 000 euroa enemmän kuin talousarviossa oli varattu. Ulkoiset toimintakulut alittuivat talousarvioon nähden yhteensä noin 261 000 eurolla ja toimintakate alitti talousarvion noin 570 000 eurolla.

Kaupunginvaltuuston kustannuksia kertyi toimintavuoden aikana yhteensä noin 68 200 euroa. Näistä kokouspalkkioiden osuus oli noin 38 000 euroa. Valtuustoseminaareista kertyi noin 11 000 euron kustannukset. Kaupunginhallituksen kustannuksia kertyi yhteensä noin 700 000 euroa. Kokouspalkkioiden osuus oli noin 35 000 euroa. Osuus verotuskustannuksiin oli noin 97 000 euroa ja muut yhteistoimintaosuudet olivat noin 63 000 euroa. Vakuutusmaksuihin meni noin 25 000 euroa ja asiantuntijapalveluihin noin 71 000 euroa.

Kaupunginhallituksen kustannuksiin kirjautui vuoden 2024 aikana myös kirjaston tulipalosta aiheutuneet kustannukset sekä vuoden 2024 aikana maksettu osittainen vakuutuskorvaus. Kustannuksia tulipalosta kertyi yhteensä noin 176 000 euroa ja

vakuutuskorvausta saatiin 71 000 euroa.

Hallinnon kustannuksia kertyi yhteensä noin 260 000 euroa, josta henkilöstökulut noin 230 000 euroa. Viestinnän kustannuksia kertyi yhteensä noin 114 500 euroa, joista henkilöstökulut noin 100 000 euroa. Vaikuttajatoimielinten kustannuksia kertyi 800 euroa ja johtoryhmän kuluja 1 300 euroa.

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Tarkastuslautakunta toteaa, että taloudellisiin tavoitteisiin päästiin ja toimialan tulos on positiivinen.

Keväällä 2024 kaupungintalolla tapahtuneesta tulipalosta huolimatta talousarvio on toteutunut kohtalaisen ennakkoidusti.

Tarkastuslautakunta pitää sekä sisäiseen että ulkoiseen viestintään tehtyjä panostuksia oikeasuuntaisina ja kannustaa jatkamaan kehittämistä edelleen.

6.4 **Sivistys ja hyvinvointitoimialan tavoitteet**

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Kasvatus- ja opetuslautakunta on osa Sivistys ja hyvinvointi -toimialaa. Kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävänä on huolehtia koulutuksen ja varhaiskasvatuksen järjestämisestä.

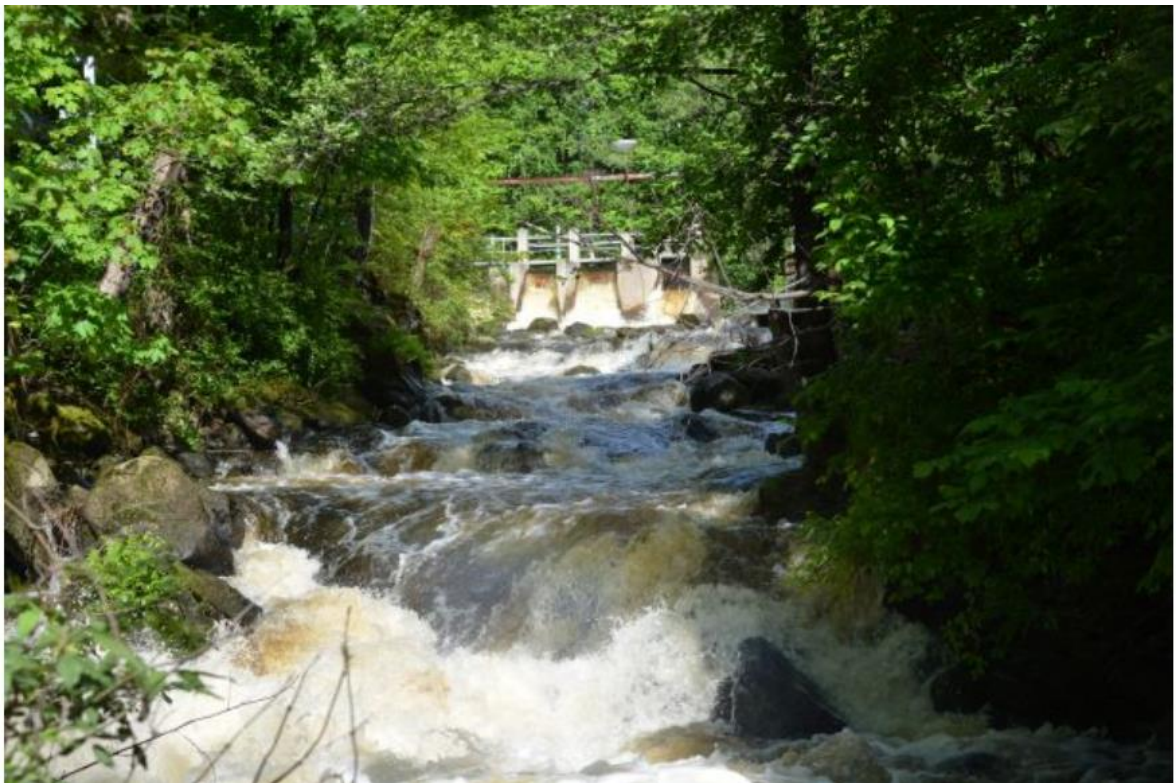
KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA						
	TP2023	TA2024	MTA2024	TP2024	Tot -% TP/MTA	Poikkeama, €
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	1 165 353	1 019 503	1 005 953	1 058 480	105,2	52 527
Sisäiset toimintatuotot	0	0	0	-136	0,0	-136
Toimintakulut	-12 837 485	-11 864 516	-13 079 967	-13 018 614	99,5	61 353
Sisäiset toimintakulut	-5 158 917	-5 395 913	-5 395 913	-5 353 627	99,2	42 286
Toimintakate	-16 831 049	-16 240 926	-17 469 927	-17 313 897	99,1	156 030
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalennukset	-52 646	-76 100	-76 100	-61 995	81,5	14 105
Muut laskennalliset kustannukset	-944 276	-1 049 967	-1 049 967	-916 145	87,3	133 822
Tehtävän kokonaiskustannukset	-17 827 971	-17 366 993	-18 595 994	-18 292 037	98,4	303 957

Kasvatus- ja opetuslautakunnan alaisen toiminnan vuoden 2024 talous ei toteutunut alkuperäisen vuoden 2024 talousarvion mukaan. Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden 2024 alkuperäinen toimintakate oli -16 240 926 euroa. Kasvatus- ja opetuslautakunnan alaiseen toimintaan haettiin ja saatiin lisämäärärahaa syksyn 2024 aikana kahteen otteeseen. Ensimmäinen lisämäärärahaesitys oli -741 500 euroa ja toinen -487 500 euroa muodostaen muutetun talousarvion toimintakatteeksi yhteensä -17 469 926 euroa eli -1 229 000 euroa yli vuoden 2024 alkuperäisen toimintakatteen. Suurimpana syynä talousarvion lisämäärärahapyyntöille olivat alibudjetoidut henkilöstökulut, jotka kokonaisuudessaan olivat noin miljoona euroa yli alkuperäisen talousarvion. Myös palveluiden ostot ylittyivät alkuperäisestä talousarviosta miltei 150 000 euroa. Syynä uuden oppilaskuljetussopimuksen myötä korottuneet kuljetusmaksut sekä Valteri-kouluun liittyvät budjetoimattomat osto- ja kuljetuspalvelut.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden 2024 lopulliseksi toimintakatteeksi muodostui -17 313 898 euroa, mikä on -1 072 969 euroa enemmän, kuin alkuperäisessä talousarviossa, mutta noin 156 000 euroa vähemmän, kuin kasvatus- ja opetuslautakunnan muutetussa talousarviossa. Muutetun talousarvion suhteen vuoden 2024 toteuma oli siten 99 %.

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Tarkastuslautakunta on huomauttanut aiemminkin kasvatus- ja opetuslautakunnan alibudjetoinnista ja on järkyttynyt tilikauden aikana tarvittujen lisämäärärahojen suuruudesta. Tarkastuslautakunta kiittää kesken tilikautta virassaan aloittanutta sivistysjohtajaa ripeästä reagoinnista, mutta edellyttää, että asian selvittelyn perusteella tehdään tarvittavat toimenpiteet, jotta vastaava ei enää toistu ja muistuttaa viranhaltijoiden virkavastuusta tietoon pohjautuvassa valmistelutyössä.



Kuva: Kivistönkoski

Vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikalautakunta on osa Sivistys ja hyvinvointi -toimialaa. Vapaa-aikalautakunnan alainen kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualue on vastannut kaupunkilaisten liikunta- ja nuorisopalveluista sekä opisto-, kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluista.

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA						
	TP2023	TA2024	MTA2024	TP2024	Tot -% TP/MTA	Poikkeama, €
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	526 133	514 945	514 945	485 804	94,3	-29 141
<i>Sisäiset toimintatuotot</i>	<i>13 045</i>	<i>2 850</i>	<i>2 850</i>	<i>14 654</i>	<i>514,2</i>	<i>11 804</i>
Toimintakulut	-2 124 907	-2 206 506	-2 206 506	-2 173 363	98,5	33 143
<i>Sisäiset toimintakulut</i>	<i>-1 043 048</i>	<i>-1 107 672</i>	<i>-1 107 672</i>	<i>-1 109 213</i>	<i>100,1</i>	<i>-1 541</i>
Toimintakate	-2 628 778	-2 796 383	-2 796 383	-2 782 118	99,5	14 265
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalennukset	-37 746	-31 900	-31 900	-31 932	100,1	-32
Muut laskennalliset kustannukset	-186 139	-156 560	-156 560	-175 917	112,4	-19 357
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 852 663	-2 984 843	-2 984 843	-2 989 966	100,2	-5 123

Talousarvioesitykseen varattuja määrärahoja on käytetty vapaa-aikalautakunnan toimialaan kuuluvien peruspalvelujen tuottamiseen. Toimintakulut koostuivat henkilöstön palkoista, kohdeavustuksista, palvelunostoista, tilavuokrasta sekä muista toimintakuluista. Osa perustoi-
minnankin rahoituksesta on saatu erillisavustuksina kansallisilta rahoittajilta, kuten esimerkiksi ministeriöistä. Toimintaan saadut erillisavustukset, valtionosuudet sekä myynti- ja vuokratulot ovat kattaneet ison osan toimialan toiminnoista. Vapaa-aikalautakunta pysyi vuonna 2024 annetussa talousarvioraamissaan. Lopullinen vapaa-aikalautakunnan toimintakate oli 99 %, mikä tarkoittaa noin 14 000 euroa alle budjetin.

Vapaa-aikalautakunnan vuoden 2024 talousarvion toimintatuotot eivät toteutuneet täysin suunnitellusti. Toimintatuotot toteutuivat 97 % eli tuottopuolella vajausta syntyi 17 337 euroa. Toimintakulut alittuivat 31 603 eurolla (1 %:lla) ollen -3 282 567 €.

Vuonna 2024 toimintatuotoilla (tuet, avustukset, myynti- ja maksutuotot, muut tuotot) katettiin kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueen kaikista kuluista noin 15,6 % %. Lisäksi kaupunki saa kunnan peruspalvelujen valtionosuudet, jotka ovat laskennalliset ja perustuvat kustannuserojen tasaukseen ja verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen. Verotuloihin perustuva tasaus joko lisää tai vähentää kunnan valtionosuutta riippuen siitä, onko kunnan laskennallinen verotulo keskimääräistä suurempi vai pienempi. Huomioitavaa on, että kunnalle myönnetyn valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää ja miten paljon rahaa se niihin käyttää. Valtionosuudet perustuvat kunnan ikäluokittaisiin perushintoihin ja ikäluokkiin kuuluviin kunnan asukkaiden määriin sekä kunnan olosuhteisiin perustuviin lisäyksiin ja lisäosiin. Valtionosuudet eivät näy vapaa-aikalautakunnan tuotoissa.

Yhdistysten toimintaan kohdistetut avustusmäärärahat on keskitetty vapaa-aikalautakunnan hallinnon kustannuspaikkaan. Yhdistykset ovat hakeneet ja saaneet kohde- ja tila-avustuksia erikseen määriteltäviin kohteisiin. Lisäksi Karkkilan kaupunki on tukenut kannatusyhdistysten ylläpitämiä taiteen perusopetusta tuottavia Karkkilan kuvataidekoulua, Karkkilan musiikkikoulua ja Luoteis-Uusimaan Tanssiopisto Vinhaa ilmaisella tilavuokralla sekä toiminta-avustuksin. Taidekoulut ovat antaneet taiteen perusopetuksesta säädetyn lain edellyttämää, kunnan vahvistaman opetussuunnitelman mukaista taideopetusta lapsille ja nuorille. Taidekoulujen kanssa laaditut kumppanuus- ja ostopalvelusopimukset on päivitetty syksyllä 2023. Taidekoulujen toiminta-avustukset ovat olleet vapaa-aikatoimen hallinnon kustannuspaikalla ulkoisena kuluna ja vuokra-avustukset sisäisenä kuluna.

Karkkilan vapaa-aikapalveluiden yksiköt tuottavat myös koottuja Elämyspolku-palveluita, joiden tarkoituksen on tarjota erilaisia kulttuuri- ja liikuntaelämyksiä kaikenikäisille karkkilalaisille. Polun tapahtumat ovat aina osallistujilleen ilmaisia. Elämyspolun runko on

vuodesta toiseen sama, mutta yksityiskohtaisempi ohjelma laaditaan lukuvuosiperiaatteella. Ohjelmatarjontaa on kohdennettu lapsiperheille, varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, nuorille, aikuisille, ikääntyville aikuisille, palvelutalojen asukkaille ja erityisryhmille. Lisäksi elämyspolku tarjoaa ohjelmaa, jossa kohderyhmää ei ole rajattu. Elämyspolkutoiminnasta on tehty vapaa-aikatoimen alaista pysyvää toimintaa ja se on ollut tärkeä väline koulujen, päiväkotien ja vapaa-aikatoimen eri yksiköiden yhteistyön koordinoinnissa. Elämyspolun avulla on voitu turvata kaupungin asukkaille runsas maksuttomien tapahtumien ja vapaa-ajan sisältöjen tarjonta sekä lakisääteisten palvelujen toteutuminen. Koulujen ja varhaiskasvatuksen elämyspolkuisältöjä on tarkasteltu vuosien 2022–2023 aikana kulttuurikasvatussuunnitelman (KOPS) laatimisen yhteydessä. Uusi kulttuurikasvatussuunnitelma otettiin käyttöön syksyllä 2023 ja sitä on toteutettu vuonna 2024.

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Tarkastuslautakunta toteaa tyytyväisenä, että talousarvio on toteutunut suunnitellusti ja vapaa-aika lautakunnan alaiset toiminnot ovat raportoineet tilinpäätöksessä kattavasti toiminnastaan.

Merkittävä osa vapaa-aikalautakunnan alaisten toimintojen rahoituksesta saadaan erilaisien hankkeiden kautta. Tarkastuslautakunta pitää edellisen vuoden tavoin hyvänä käytäntönä niiden esittämistä tilinpäätöksessä selkeästi eriteltyinä, kuten nyt on tehty.

6.5 Kaupunkikehityksen toimialan tavoitteet

Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta huolehtii yhdyskuntateknisten palvelujen tuottamisesta, tilapalvelusta, vesi- ja viemärlaitoksen tehtävistä, mittaus- ja kiinteistöpalveluista sekä kaavoituksesta.

TEKNINEN LAUTAKUNTA						
	TP2023	TA2024	MTA2024	TP2024	Tot -% TP/MTA	Poikkeama, €
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	4 899 930	4 647 328	4 647 328	4 780 199	102,9	132 871
Sisäiset toimintatuotot	7 168 802	7 548 872	7 548 872	7 436 629	98,5	-112 243
Toimintakulut	-6 797 343	-7 106 215	-7 130 715	-7 164 480	100,5	-33 765
Sisäiset toimintakulut	-785 282	-841 969	-841 969	-785 856	93,3	56 113
Toimintakate	4 486 107	4 248 016	4 223 516	4 266 492	101,0	42 976
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalennukset	-2 761 744	-2 954 700	-2 954 700	-2 856 230	96,7	98 470
Muut laskennalliset kustannukset	-378 341	-390 260	-390 260	-354 597	90,9	35 663
Tehtävän kokonaiskustannukset	1 346 022	903 056	878 556	1 055 666	120,2	177 110

Teknisen lautakunnan alainen toiminta pysyi toimintavuonna talousarviossa. Toimintatuotot (sis.+ulk.) olivat 20 628 € talousarviota parempi. Toimintakulut (sis.+ulk.) olivat 22 348 euroa pienemmät. Toimintakatteeksi muodostui 42 976 euroa talousarviota parempi. Toimintatuotot ja -kulut on tarkemmin selostettu yksiköitten omissa osioissa.

Investointiohjelman muutettu talousarvio 2024 oli menojen osalta 3 288 000 € ja toteuma 2 498 323 €, toteuma prosentti on 76 %. Poikkeamaan yksi syy on yhdyskuntatekniikan kevyenliikenteen hankkeen jääminen toteuttamatta. Toteutumatta jäi mutakin yksittäisiä investointeja, mutta näitä on avattu tarkemmin yksitöiden teksteissä. Näiden lisäksi oli monia investointikohteita, joissa toteutus oli edullisempi kuin talousarviota laadittaessa oli arvioitu.

Vesilaitos

Vesihuoltolaitoksen palvelualue						
	TP2023	TA2024	MTA2024	TP2024	Tot -% TP/MTA	Poikkeama, €
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	1 666 534	1 713 301	1 713 301	1 687 647	98,5	-25 654
Sisäiset toimintatuotot	95 312	103 380	103 380	70 488	68,2	-32 892
Toimintakulut	-1 041 515	-1 135 962	-1 135 962	-1 106 715	97,4	29 247
Sisäiset toimintakulut	-143 171	-140 661	-140 661	-119 834	85,2	20 827
Toimintakate	577 160	540 058	540 058	531 585	98,4	-8 473
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalennukset	-408 243	-443 100	-443 100	-416 493	94,0	26 607
Muut laskennalliset kustannukset						0
Tehtävän kokonaiskustannukset	168 917	96 958	96 958	115 093	118,7	18 135

Vesihuoltolaitoksen toimintatuotot alittuivat muutettuun talousarvioon nähden, ja ne olivat myös pienemmät kuin vuonna 2023. Syynä tulojen alittumiseen olivat myyntituotot vesi- ja viemärimaksuissa. Puolestaan muut toimintatuotot ylittyivät. Vuoden myyntitulot Perkontieltä siirtyivät vuoteen 2024 ja Korpitie vaihe-1 tuotot siirtyvät vuoteen 2025. Toimintatuotot 3 % ja toimintakulut 4 % alittuivat ja toimintakate 2 % talousarviota huonompana.

Isoin ja kallein saneerauskohde oli Korpitie vaihe-1 aluesaneeraus. Korpitien aluesaneeraus suunniteltiin, urakka kilpailutettiin ja rakentaminen alkoi syksyllä. Aluesaneerauksessa katurakenteet ja kunnallistekniikan uusittiin. Uudisrakentamishankkeena jatkettiin Liistonkujan kunnallistekniikan rakentamista. Liistonkujan alue saatiin viimeistelytyöineen kuntoon. Yksittäisiä vesijohtoja pakkosujutettiin Fagerkullan alueella ja Tarmonpolulla. Korpitien viimeistelytyöt siirtyvät kevääseen 2025. Vesihuoltolaitoksen kiinteistöjen valvonta- ja turvatasoa nostettiin. Puhdistamolla lietelinko rikkoutui, jonka vuoksi lingon korjaus ja käyttömenot kasvoivat merkittävästi.

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Tarkastuslautakunta toteaa, että teknisen lautakunnan alaiset toiminnot ovat toteutuneet olennaisilta osin.

Investointeihin tarkastuslautakunta suosittelee tarkkuutta sekä suunnittelun että toteuttamisen osalta. Esimerkkinä tästä voisi mainita kevyenliikenteen väylärakentamisen.

Mittauksen ohi juoksevan veden määrä on pysytellyt edelleen korkealla tasolla.

Talouden tasapainottamistoimenpiteiden osana suunniteltu kiinteistöjen myynti ei ole tilikaudella 2024 toteutunut suunnitellusti. Ylläpidosta johtuvat kustannukset myyntiin tarkoitettujen kiinteistöjen osalta rasittavat tarpeettomasti kaupungin taloutta.

6.6 Ympäristölautakunnan toimialan tavoitteet

Ympäristölautakunnan tehtävänä on ohjata ja valvoa rakentamista, käsitellä ympäristöä ja rakentamista koskevat lupa-asiat sekä huolehtia ympäristön tilan seurannasta.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA						
	TP2023	TA2024	MTA2024	TP2024	Tot -% TP/MTA	Poikkeama, €
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	111 569	120 000	120 000	100 081	83,4	-19 919
Sisäiset toimintatuotot	4 939	0	0	665	0,0	665
Toimintakulut	-486 155	-525 294	-525 294	-471 203	89,7	54 091
Sisäiset toimintakulut	-32 116	-34 203	-34 203	-33 961	99,3	242
Toimintakate	-401 763	-439 497	-439 497	-404 418	92,0	35 079
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalennukset						
Muut laskennalliset kustannukset	-36 152	-28 572	-28 572	-33 162	116,1	-4 590
Tehtävän kokonaiskustannukset	-437 915	-468 069	-468 069	-437 580	93,5	30 489

Vuonna 2024 ympäristölautakunnan koko toiminnan toimintakate oli 92 %. Toimintatuotot olivat noin 20 000 euroa arviota pienemmät, johtuen rakennusvalvonnan tulojen huomattavasta pienenemisestä. Toisaalta menot olivat myös noin 54 000 euroa talousarviossa esitettyä pienemmät, joten kokonaisuutena toimintakate oli noin 35 000 euroa talousarvion mukaista katterä parempi, ja tasoltaan samaa luokkaa kuin vuonna 2023.

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Ympäristölautakunnan osalta talous on toteutunut olennaisilta osin suunnitellusti.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä metsästrategian etenemistä, mutta pyytää huomioidaan, ettei Vaskijärven patohankkeesta tule uutta ikuisuusprojektia, jossa konsulteilta pyydetään selvityksiä toisensa perään. Venyvä päätöksenteko kuluttaa sekä taloudellisia että työajallisia resursseja, eikä viivästys edistä päätettävää asiaa.

7. Sisäinen valvonta

Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginhallitus toteaa selonteossa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä muun muassa seuraavaa: *"Karkkilan kaupungin kokonaisvaltaisesta riskienkartoituksesta on aikaa ja kartoituksen tarve on tunnistettu ja tavoitteena oli toteuttaa se vuoden 2024 aikana. Merkittävät henkilövaihdokset eivät kuitenkaan mahdollistaneet tämän toteuttamista. Maailmanlaajuisesti toteutuneet yllättävät tapahtumat edelleen korostavat riskienkartoituksen tekemisen tarvetta. Kaupungin valmiussuunnitelman päivitys käynnistettiin 2023 ja valmistelu jatkoiki koko vuoden 2024. Valmiussuunnitelma valmistuu alkuvuodesta 2025."*

Vuoden 2025 alussa Karkkilan kaupunki sai Helsingin hovioikeuden päätöksen riita-asiassa Rudus Oy:n kanssa. Päätöksessä tuomittiin Karkkilan kaupunki suorittamaan Rudus Oy:lle noin 5,7 miljoonan euron korvaus sekä kertyneitä viivästyskorkoja noin 3,2 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus käsitteli asiaa alkuvuoden 2025 kokouksissaan ja päätti, että asiassa tehdään valituslupahakemus korkeimpaan oikeuteen. Mikäli valituslupaa ei saada, tulee Karkkilan kaupungille maksettavaksi lähes 10 miljoonan euron kustannukset.

Kaupunginhallitus toteaa tilinpäätösasiakirjassaan tilikaudelta 2024, että *"Taloudellisesti erittäin merkittävä riski sisältyy edelleen riita-asiaan Rudus Oy:n kanssa."*

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Kaupungin sisäinen valvonta ja konsernivalvonta on järjestetty olennaisilta osin asianmukaisesti. Riskienhallinnassa on ilmennyt puutteita tietyiltä osin. Kaupungin talouden kannalta poikkeuksellisen merkittävä riski on toteutumassa, mikä saattaa vaarantaa kaupungin talouden siten, ettei kaupunki pysty kaikilta osin suoriutumaan lakisääteisistä tehtävistään jatkossa kertyneen alijäämän vuoksi. Vuoden 2025 alussa Karkkilan kaupunki sai Helsingin hovioikeuden päätöksen riita-asiassa Rudus Oy:n kanssa. Päätöksessä tuomittiin Karkkilan kaupunki suorittamaan Rudus Oy:lle noin 5,7 miljoonan euron korvaus sekä kertyneitä viivästyskorkoja noin 3,2 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus käsitteli asiaa alkuvuoden 2025 kokouksissaan ja päätti, että asiassa tehdään valituslupahakemus korkeimpaan oikeuteen. Mikäli valituslupaa ei saada, tulee Karkkilan kaupungille maksettavaksi lähes 10 miljoonan euron kustannukset.

Tarkastuslautakunta suosittelee edelleen kiinnittämään erityistä huomioita myös kaupungin tietoturva-asioihin ja sen asiamukaisuuteen osana riskienhallintaa.

Tarkastuslautakunta suosittelee kiirehtimään kokonaisvaltaisen riskiarvion laatimista ja valmiussuunnitelman saattamista loppuun. Lisäksi edelleen edellytetään ohjeiden läpikäyntiä kaikkien työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa. Myös kaupungin sopimuksien ajantasaistaminen ja sopimushallintajärjestelmän yhdenmukainen käyttäminen on välttämätöntä.

8. Henkilöstö

Kaupungin palveluksessa oli 31.12.2024 yhteensä 357 henkilöä, eli voimassa olevien työ- ja virkasuhteiden määrä on vähentynyt 23 henkilöllä 31.12.2023 verrattuna.

Henkilöstömäärä 31.12.2024	Määrä
Kaupunkikehitys	56
Johtaminen, elinvoima ja konsernipalvelut	22
Sivistys ja hyvinvointi	279
Kaikki yhteensä	357

Vuoden 2024 lopussa vakinaisessa virka- tai työsuhteessa oli 235 henkilöä ja vuotta aiemmin 249. Määräaikaisessa palvelussuhteessa oli 122 henkilöä, kun vuotta aiemmin 131. Työllistettyinä kaupungin palkkalistoilla oli 6 henkilöä.

Palvelussuhteen laatu	Määrä
Määräaikainen työsuhteinen	56
Oppisopimussuhteinen	2
Tuntiopettaja	35
Työllistetty	6
Työsuhteisen sijainen	4
Vakinainen	235
Viran väliaikainen hoitaja	19
Kaikki yhteensä	357

Terveysperusteiset poissaolot

Karkkilan kaupungin työntekijä/viranhaltija oli vuoden 2024 aikana terveysperusteella poissa työstä keskimäärin 15,4 kalenteripäivää. (Vuonna 2023 yhteensä 17,0 kalenteripäivää). Sairauspoissaoloista 37 % oli 4–29 päivän pituisia poissaoloja, kun lyhyiden, alle neljän (4) päivän poissaoloja poissaoloista oli 29 %. (Vuonna 2023 vastaavat prosentit olivat 35 ja 26).

Seuraavat diagnoosiryhmät olivat 6 suurinta vuonna 2024:

- Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt 39,4 %
- Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet 28,8 %
- Hengityselinten sairaudet 10 %
- Sairauslomat ilman diagnoosia (hoitajan kirjoittamat) 7,7 %
- Hermoston sairaudet 7,3 %
- Muut 6,8 %

Tarkastuslautakunnan kannanotto

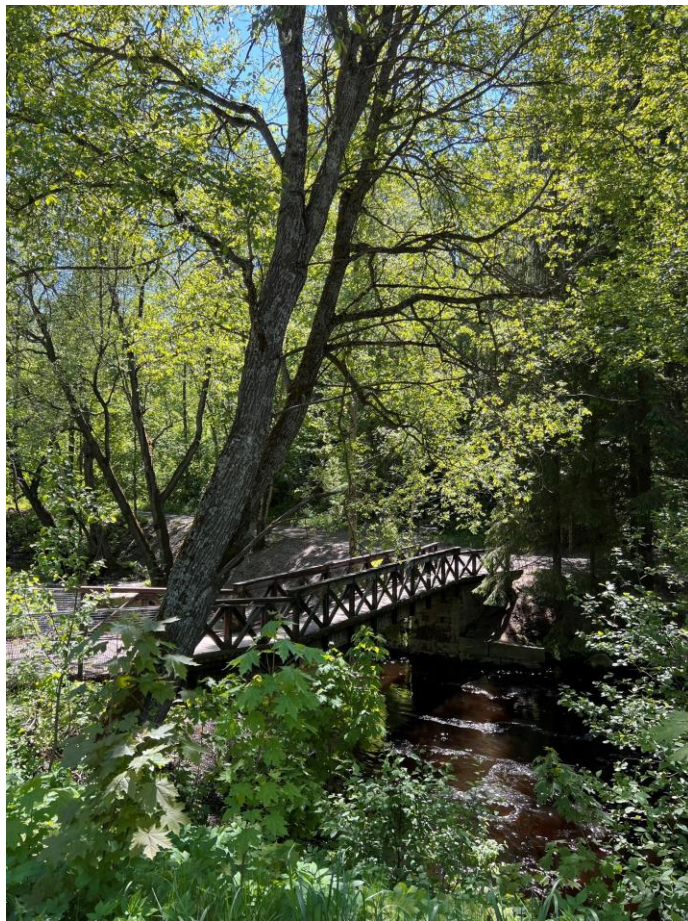
Tarkastuslautakunta toteaa, että sairauspoissaolojen keskimääräisenä laskennallisena kustannuksena pidetään yleisesti 350 euroa / päivä. Karkkilan kaupungin henkilöstön sairauspoissaoloja on vuonna 2024 ollut yhteensä noin 5 498 päivää (vuonna 2023 yht. 6 460 päivää), jonka laskennallinen kustannus on noin **1,924 miljoonaa euroa** (vuonna 2023 2,261 miljoonaa euroa). Vuoden 2024 laskennallinen kustannus on saatu laskukaavalla 350 euroa x 357 henkilöä x 15,4 kalenteripäivää.

Lisäksi huomionarvoinen asia on, että suurimmat syyt sairauspoissaoloille ovat Karkkilan kaupungissa mielenterveyteen liittyviä (39,4 prosenttia kaikista poissaoloista).

Tarkastuslautakunta suosittelee kaupungin johtoa työnantajana kiinnittämään huomiota poissaolojen syihin yhteistyössä työterveyshuollon kanssa sekä panostamaan voimakkaasti sairauspoissaolojen ennaltaehkäisevään toimintaan ja henkilöstön työhyvinvointiin.

9. Tarkastuslautakunnan esitys kaupunginvaltuustolle

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2024 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja johtopäätöksistä (tarkastuslautakunnan kannanotto) kaupunginhallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2025 lokakuun valtuuston kokouksessa.



Kuva: Karkkilan Koskireitiltä

10. Allekirjoitukset

Karkkilassa 23.5.2025

Katja Etolin
puheenjohtaja

Mikko Ojanen
varapuheenjohtaja

Liisa Leinamo
jäsen

Heikki Savola
jäsen

Reima Stigell
jäsen

Sanna Venho
jäsen